

Til Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 4. mai 2022

Vår ref.: 126168

Koronakommisjonens funn understreker behovet for endringer i arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid

Det vises til Spekters høringsuttalelse om styrking av retten til heltid, der vi frarådet forslagene til lovendringer.

Etter høringsfristen har Koronakommisjonen kommet med sin rapport. I denne rapportens vurderinger av intensivkapasiteten, fremkommer det blant annet følgende:

På side 136:

*Sykehusenes intensivkapasitet I rapporten om intensivkapasitet fra desember 2019 var antallet intensivplasser og antallet intermedieærplasser med. Rapporten viste 248 intensivsenger og 559 intermedieærseenger i Norge ved utgangen av 2019 – 807 senger samlet sett. 78 NIPaR registrerer intensivkapasitet i starten av hvert kalenderår til bruk i årsrapporten for året før. Kapasitetsopplysninger fra starten av 2020 ble samlet inn manuelt gjennom direkte kontakt med alle intensivenehetene i registernetverket. Tallet på bemannede intensivsenger var da 502, **men fordi bemanningen om kvelden, på natten og i helgen er lavere**, og fordi personell på intensivavdelinger også ofte har ansvar for andre akutt funksjoner i sykehusene, var 256 pasienter det reelle tallet på antall respiratorpasienter som kunne bli behandlet ved ordinær drift.*

Videre i fotnote 82:

*Det går fram av rapporten at operative intensivsenger har vært vanskelig å tallfeste helt eksakt, spesielt for noen av de mindre helseforetakene. **Årsakene er at kapasiteten endrer seg i løpet av uken fordi det er redusert kapasitet i helger**, og fordi det er vanskelig å skille intensivsenger fra intermedieærseenger i enkelte felles intensiv- og overvåkingsenheter*

Videre på side 140:

*NIPaR presiserte at dersom de innlagte intensivpasientene krever avansert intensivbehandling, vil det tilsvare den dobbelte beleggsprosenten av det som går fram av tabellen. **Dette henger sammen med tilgjengelig kompetent personell om kvelden, på natten og i helger.** Spesielt ved mindre intensivheter er personell med kompetanse på avansert intensivbehandling begrenset. For at turnusen skal gå opp for personellet, **vil tilgangen på kompetanse styre hvor mange avanserte intensivpasienter som kan behandles om kvelden, på natten og i helger.***

Utthevingene over er gjort av oss.

Koronakommisjonen peker altså på de samme utfordringene som Spekter pekte på i sin høringsuttalelse nylig om endringer i lovens bestemmelser om deltid. Det er et konstant problem at det er mindre bemanning på jobb i sykehusene i helgene, også i en ordinær situasjon. Dette skyldes praktiseringen av arbeidstidsbestemmelsene, der enkelte fagforeninger, særlig Norsk Sykepleierforbund, ikke godkjenner arbeidsplaner med hyppigere helg enn tredje hver helg. Den lavere kapasiteten i helgene, må blant annet sees i sammenheng med dette. Sykehusene kan i noen grad bruke deltid for å dekke opp helger, men tilgangen på intensivsykepleiere som kun vil jobbe helger, er tilnærmet lik null. Dette er også en av de viktigste grunnene til at helseforetakene må benytte innleid arbeidskraft, hvilket vi har påpekt i vårt nylige hørings svar til endringer i innleiereglene.

For ytterligere å illustrere sammenhengen mellom helgearbeid og bemanning, kan det vises til et eksempel fra en enhet ved intensivavdelingen ved Oslo universitetssykehus som viser sammenhengene (tilsvarende vil man finne også ved andre intensivavdelinger):

- Enheten har 6 intensivsenger som krever 9 ansatte på hver vakt (9 på dagvakt, 9 på kveldsvakt og 8 på nattevakt)
- Behovet er beregnet til 43,3 årsverk
- Ved arbeid hver tredje helg: 78 hoder må til for å få planen til å gå opp
- Det mest økonomiske er da at alle går 55 prosent stilling (som gir 43,3 årsverk), men det er uforsvarlig med så lave stillingsbrøker på en intensivavdeling – de må ha over 75 prosent – helst 100 prosent for å ha god nok kompetanse. De kan derfor ikke basere seg på deltidsstillinger.
- Men - hvis alle skal gå heltid og jobbe hver tredje helg: behov for 40 spesialsykepleiere på dagvakt i stedet for 9 spesialsykepleiere
- I dag har man ikke så mange ansatte som 78 hoder, man har derimot 56,5 ansatte – og det gir 20 på dagvakt (behovet er fortsatt 9).
- Noen av disse går med til å dekke sykefravær, faglig utvikling mv, men den oppståtte ubalansen mellom helg og hverdager ligger i bunn – og det er fortsatt 23 ledige vakter hver helg (dekkes av innleie, overtid, deltid).

Flere på jobb på ukedager enn bemanningsbehovet tilsier, og underbemanning helgedager er resultatet. Eksemplet er fra en normalsituasjon, før pandemien.

Dette understreker behovet for en gjennomgang av lovens arbeidstidsbestemmelser, og Spekter vil gjenta sitt forslag om å gjennomføre forslaget fra Arbeidstidsutvalget i denne forbindelse.

Med hilsen

Anne-Kari Bratten

Administrerende direktør